

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Verdere stappen naar een dementie-inclusief Assen

Ruud Dirkse, projectcoördinator

Symposium 'In verbinding met DEMENTIE'

Assen, 3 december 2025

Gemeente Assen

Waarom dit project

- ▶ Aantal mensen met dementie groeit hard (van 1.400 nu naar 2.200 in 2040).
- ▶ Aantal beroepskrachten in zorg-en welzijn groeit niet mee. Naar verwachting in toekomst twee keer zoveel zorgbehoefte ouderen per beroepskracht.
- ▶ Mensen met dementie staan vaak buiten samenleving. Ook voor hun mantelzorgers is meedoen complex.
- ▶ Er is nog veel te bereiken rond meedoen, beeldvorming, zelf- en samenredzaamheid. Mantelzorgers (4.000) zoeken handvatten.
- ▶ Nieuwe inzichten/ervaringen delen en op zoek naar innovatie.
- ▶ Project wordt gesubsidieerd door ZonMw.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Bouwstenen project

- ▶ Voorlichting: nieuwe website www.dementie-assen.nl, folderreeks, informatiebijeenkomsten in wijkcentra.
- ▶ Facilitering mantelzorgers: training 'Haperende hersenen en dan...'. Gericht op geven van handelingsperspectief om dingen zelf op te lossen. Trainers zijn ex-mantelzorgers.
- ▶ Meer zicht op wat in buurt- en wijkcentra gebeurt voor ouderen en mensen met dementie. Kennis in buurt- en wijkcentra vergroten: training vrijwilligers.
- ▶ Doorontwikkeling Odensehuis > Kenniscentrum beginnende dementie.
- ▶ Meer aandacht voor bewegen.
- ▶ Voorbereiden start DemenTalent: vrijwilligerswerk door mensen met dementie.

Gemeente Assen

Odensehuis

Assen

Stand van zaken

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Ontwikkelingen website

- ▶ Vaart Welzijn wordt naast gemeente en Odensehuis 3^e 'afzender'.
- ▶ Beheer naar toekomst gezamenlijk van Odensehuis en Vaart Welzijn. Vrijwilligers worden hiervoor geworven.
- ▶ Tot nu toe ruim 3.500 unieke bezoekers.
- ▶ Komende week worden website-pagina's over lerend vermogen en hulpmiddelen uitgebreid.
- ▶ Uitdaging: op veel andere belangrijke Assense websites staan berichten over www.dementie-assen.nl en links naar deze site. Maar er zijn ook nog belangrijke andere Assense websites waar dat nog niet het geval is. Vind komende week nog check op plaats.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Voorlichtingsbijeenkomsten

- ▶ Komende weken nog in De Componist (4 december) en De Dissel (8 december).
- ▶ Ook in Antjes Taverne komt nog bijeenkomst.

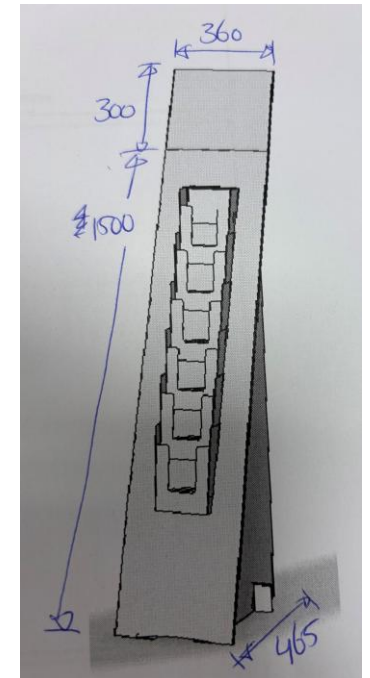

Gemeente Assen

Folders

- ▶ Er zijn er nu drie:
  - ▶ Muziek en dementie. Een krachtige verbinding.
  - ▶ Bewegen en dementie. Doet meer dan je denkt.
  - ▶ Training voor mantelzorgers: 'Haperende hersenen en dan...'
- ▶ Er gaan er deze week nog drie naar de drukker:
  - ▶ Hulpmiddelen bij dementie
  - ▶ Lerend vermogen bij dementie
  - ▶ Alles over dementie in Assen op één plek

Zichtbaarheid: Voor deze folders komen er 30 folderrekken, voor op relevante plekken, zoals buurtcentra, ziekenhuis, dagbestedingslocaties, Odensehuis, woonzorgcentra, gemeentehuis, DNK, Alzheimercafé, e.d. ...

Folders zijn ook digitaal beschikbaar.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Training 'Haperende hersenen en dan...'

- ▶ Voor mantelzorgers (familie e.d.).
- ▶ Gratis, in twee blokken van 4 bijeenkomsten.
- ▶ Opbouw:
  1. Kennismaken en wat is dementie
  2. Aandacht voor jezelf als mantelzorger
  3. Communicatie, kunst van het verleiden
  4. Ontstaan van gedrag, beïnvloeden van gedrag
  5. Lerend vermogen van mensen met dementie
  6. Lerend vermogen in de praktijk
  7. Verdieping dagdeel beïnvloeden gedrag, belang van bewegen
  8. Samenwerken binnen familie/vrienden en met professionals

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

- ▶ 25 deelnemers, verspreid over 2 groepen (donderdagavonden en vrijdagochtenden).
- ▶ Deelnemers 50% zoon/dochter, 50% partner. Enkele keren bewust partner en zoon/dochter samen. Ook twee deelnemers zijn zus.
- ▶ Éénderde doet alleen blok 1, tweederde beide blokken.
- ▶ Nu gemengde groepen, wens voor meer uniforme groepen.
- ▶ Groep 1 afgerond, groep 2 nog twee bijeenkomsten. Gemiddeld rapportcijfer 8,3. Ook mensen die alleen blok 1 doen, zitten gemiddeld boven de 8.
- ▶ Op dit moment 7 aanmeldingen voor volgende groep.
- ▶ Deelnemers huidige groepen willen graag elkaar blijven treffen in twee lotgenotengroepen (partners en kinderen van)

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

- ▶ Op dit moment 3 trainers, die één groep hebben ‘meegelopen’. Intentie is dat zij volgende groep(en) draaien, met coaching.
- ▶ Daarnaast nog twee potentiële trainers in beeld.
- ▶ Zijn met Vaart Welzijn in gesprek dat zij organisatie training gaan oppakken. Inhoud coproductie Vaart-Odensehuis.
- ▶ Werving en opleiden/coachen meer trainers blijft aandachtspunt.

Wijk- en buurtcentra

- ▶ Inventarisatie wat wijk- en buurtcentra doen aan dementie heeft plaats gevonden. Komt geen apart rapportje van, maar wordt hoofdstuk in eindrapportage project.
- ▶ Algemeen beeld:
  - ▶ In ieder buurtcentrum komen in beperkte mate mensen met dementie.
  - ▶ Populaire activiteiten: koffieochtenden, beweegactiviteiten, dans- en muziekactiviteiten van 'huurders zaaltjes' zoals koren en dansclubs. In enkele buurthuizen ook buitenactiviteiten. Ook bij gezamenlijk maaltijden regelmatig enkele deelnemers met dementie.
  - ▶ Buurthuizen/wijkverenigingen willen graag meer doen voor deze doelgroep, maar zijn ook nog zoekende hoe en wat.
- ▶ Leuke voorbeelden:
  - ▶ Bij Assen bloeit zijn al mensen met dementie betrokken bij eet- en kookactiviteiten. Gaan verkennen of dit uit te breiden is.
  - ▶ Buitenumgeving van De Dissel wordt mede onderhouden door iemand met dementie.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Training vrijwilligers

- ▶ Er zijn twee groepen. Training wordt gegeven door casemanagers dementie. Trainingen lopen nog.
- ▶ Tijdens werving bleek ook de nodige belangstelling bij vrijwilligers die meer één op één met mensen met dementie te maken hebben (automaatje, huisbezoekers e.d.).
- ▶ Organisatorisch aandachtspunt bij mogelijke vervolgtrainingen en activiteiten rond wijk- en buurtcentra: meer betrokkenheid van verenigingen die actief zijn in wijk- en buurtcentra bij gesprekken hierover.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Bewegen

- ▶ Bewegen is zo ongeveer het beste dat er is voor mensen met dementie. Remt ziekte, zorgt voor sociale contacten, meer kwaliteit van leven, minder belasting mantelzorgers, meer zelfredzaamheid, positieve invloed op gedrag.
- ▶ Verwachting door vele geïnterviewden uitgesproken: slechts zeer beperkt deel van mensen met dementie haalt beweegnorm van gezondheidsraad (half uur per dag hijgen/zweten van inspanning).
- ▶ Folder helpt bij bewustzijn, maar er is meer nodig.

Gemeente Assen

- ▶ Er zijn ruim 30 beweegactiviteiten in Assen, georganiseerd vanuit Assen Actief (Vaart Welzijn, Assen Sportstad), waaronder veel groepen MBvO. Mensen met dementie doen hier mondjesmaat aan mee.
- ▶ Er zijn (nog) geen beweegactiviteiten specifiek voor mensen met dementie.
- ▶ Binnen Odensehuis, dagbestedingslocaties en woonzorglocaties steeds meer aandacht voor bewegen. O.a. duo-fietsen beschikbaar.
- ▶ Bij sportverenigingen waarschijnlijk beperkt aantal mensen met dementie actief. Geen aparte activiteiten sportverenigingen voor mensen met dementie (zoals specifiek uurtje bij tennisvereniging). Assense damvereniging heeft wel programma rond dementie.
- ▶ Aantal mensen met dementie op individuele basis actief in sportscholen en in zwembad (vaak samen met lotgenoot of familielid).

Veel bereidheid meer te doen richting deze groep. Eindrapportage bevat veel concrete aanbevelingen.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

DemenTalent

- ▶ Draait om vrijwilligerswerk door mensen met dementie. Er zijn al meer dan 20 voorbeelden in Assen!
- ▶ Na interviews bestuurders startnotitie besproken in Ronde-tafel. Veel draagvlak om te starten in Assen.
- ▶ Ontwikkellijnen:
  1. Individuele bemiddeling naar vrijwilligerswerk, na persoonlijke inventarisatie wensen en talenten.
  2. Start groepsgewijze projecten (opknappen gebouwen, groendonderhoud, e.d.)
  3. Stimuleren 'bedrijfjes' met mensen met dementie als voornaamste werknemer (koffiecorner, catering, groenonderhoud, snoepwinkel e.d.)
  4. Bestaande vrijwilligers bij verenigingen behouden, ook na diagnose.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

- ▶ Organisaties werven nu onder medewerkers deelnemers landelijke leergang 'DemenTalent-expert'. Doel/verwachting: er komt een Assense groep van deze tweejarig opleiding.
- ▶ Financiering van aanjagers ontwikkelijnen en communicatiemedewerker (totaal 1,5 FTE) is nog niet rond. Ligt ingewikkeld, o.a. ivm uitvoeringsregeling Wet DOS. In tweede kwartaal 2026 waarschijnlijk mogelijkheid kwartiermakerschap voort te zetten.

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Wensen/dromen

▶ Op basis van de vele gesprekken, individueel en collectief met mensen met dementie, mantelzorgers, professionals e.d. veel naar voren gekomen zoals:

1. Lotgenotencontact, in eerste instantie vooral voor mantelzorgers, op termijn wellicht ook voor mensen met dementie zelf. In andere steden draaien meerdere groepen.
2. Hulpmiddelencentrum/dementheek in Assen. Zowel veel verschillende oplossingen te zien, als desgewenst kopen/huren.
3. Introductie en verspreiding van ‘voorzorgcirkels’ of iets vergelijkbaars.
4. Ondersteuning bij organiseren eigen sociale netwerken (gespreksleiding familiegesprekken, doorbreken vraagverlegenheid mantelzorgers, gebruik methodiek netwerkkring of vergelijkbare instrumenten).

Gemeente Assen

5. Nieuwe beweeginitiatieven (zowel mensen met dementie onder elkaar als met anderen waaronder andere generaties).
6. Competities tussen dagcentra e.d., bijvoorbeeld sjoelkampioenschappen.
7. Meerjarige campagne rond andere beeldvorming rond dementie.
8. Specifieke aandacht voor alleenwonenden met dementie (40% van de thuiswonenden) met name rond hulp van gebruik voorzieningen als vervoer, activiteiten e.d. Actieve koppeling met 'maatjes'.
9. Specifieke aandacht voor mensen met dementie met een migratieachtergrond.
10. Meer gezamenlijke kook- en eetactiviteiten.
11. Meer zicht op de doelgroep thuiswonenden. Waar wonen ze en hoe bereiken we ze, ondanks initiatiefloosheid, schaamte e.d.?

Gemeente Assen

Odensehuis
Assen

Tot slot

- ▶ In eindrapport volgen meer wensen/dromen met toelichting.
- ▶ Realisatie vraagt discussie en meerjarige aandacht. Prioriteitsstelling/keuzes. Meer meedoen gaat niet vanzelf.
- ▶ Buurtkracht mooie 'kapstok' rond borging in gezamenlijkheid.
- ▶ Er is ontzettend veel kracht in de Asser samenleving, laten we die ook nog meer inzetten voor deze doelgroep. Bereidheid is er volop. Zowel bij vele organisaties als personen. Vergeet ook bedrijfsleven niet: ook daar veel bereidheid.
- ▶ Breek muren rond zorg- en welzijnssystemen verder af, dat vermindert bureaucratie en verlaagt maatschappelijke kosten.

Bewaak in de toekomst de balans tussen specifieke aandacht voor het ziektebeeld en de daarbij betrokken mensen en het risico op stigmatisering. Bij meedoen hoort soms benoemen ziektebeeld/doelgroep, soms juist niet.